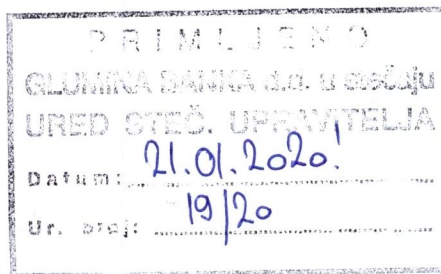

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
 Berislavićeva 11, Zagreb

398

Poslovni broj: 32 Pž-2320/2019-5

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Dubravke Zubović, predsjednice vijeća, dr. sc. Srđana Šimca, suca izvjestitelja te Nevenke Marković, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja DRŽAVNA AGENCIJA ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA, Zagreb, Jurišićeva 1, OIB 94819327944, kojeg zastupa punomoćnik Vatroslav Plejić, odvjetnik u Zagrebu, Gajeva 4, protiv 1. tuženika GLUMINA BANKA d.d. - u stečaju, Zagreb, Trpinjska 9, OIB 82806041381, 2. tuženika ERICSSON NIKOLA TESLA d.d. Zagreb, Krapinska 45, OIB 84214771175, kojeg zastupa punomoćnik Ivo Farčić, odvjetnik u Zagrebu, Jurišićeva 1, 3. tuženika NLB INTER FINANZ AG, CH-8002, Zürich, Beethovenstrasse 48, kojeg zastupa punomoćnik Dražen Štivić, odvjetnik u Vukovaru, Stjepana Radića 10 i 4. tuženika LJUDEVITA JURIŠIĆA iz Zagreba, Frana Alfrevića 7, kojeg zastupa punomoćnik Josip Brdar, odvjetnik u Zagrebu, Svačićev trg 17, radi utvrđenja osnovanosti osporene tražbine u iznosu od 1.353.000.000,00 kn, odlučujući o žalbi tuženika LB INTER FINANZ AG, CH-8002, Zürich, protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-6238/2005 od 11. listopada 2006., u sjednici vijeća održanoj 10. prosinca 2019.

presudio je

I. Odbija se kao neosnovana žalba trećetuženika NLB Inter Finanz AG, CH-8002, Zürich, Beethovenstrasse 48 i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-6238/2005 od 11. listopada 2006. u točki I. njene izreke te u dijelu točke II. njene izreke u kojem je tuženicima NLB Inter Finanz AG Zürich i Ljudevitu Jurišiću naloženo tužitelju naknaditi parnične troškove u iznosu od 257.720,00 kn.

II. Uvažava se žalba tuženika NLB Inter Finanz AG Zürich i preinačuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-6238/2005 od 11. listopada 2006. u dijelu točke II. njene izreke i sudi:

Odbija se kao neosnovan tužiteljev zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 242.780,00 kn (dvjestočetdesetdvijetisućesedamstoosamdeset kuna).

III. Odbija se kao neosnovan zahtjev trećetuženika NLB Inter Finanz AG Zürich za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 153.125,00 kn, kao neosnovan.

Obrazloženje

Prvostupanjski sud je o osnovanosti tužbenog zahtjeva prvi put odlučio presudom poslovni broj P-6669/01 od 18. travnja 2002. Odlučujući o žalbama tuženika NLB Inter Finanz AG, CH-8002, Zürich, Beethovenstrasse 48 i Ljudevita Jurišića iz Zagreba, ovaj sud je presudom poslovni broj PŽ-4179/02 od 8. siječnja 2003. potvrdio presudu prvostupanjskog suda u pretežnom dijelu.

Odlučujući o reviziji navedenih tuženika, Vrhovni sud Republike Hrvatske je rješenjem poslovni broj Revt-81/03 od 13. travnja 2005. ukinuo obje navedene presude i predmet vratio prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, uz uputu da u nastavku postupka utvrdi je li tužitelj prijavio svoju tražbinu u stečajnom postupku otvorenim nad dužnikom Glumina banka d.d. Zagreb, te je li štedišama isplatio iznose koji sveukupno čine utuženu tražbinu, prijavljenu i osporenu u stečajnom postupku koji se vodi nad tim dužnikom.

Prvostupanjski sud je u nastavku postupka uz pomoć sudskog vještaka za financije i bankarstvo, utvrdio da je tužitelj prijavio utuženu tražbinu u stečajnom postupku otvorenim nad Gluminom bankom d.d. Zagreb i da je tužitelj utuženi iznos prethodno isplatio štedišama stečajnog dužnika. Nakon što je utvrdio tu odlučnu činjenicu, prvostupanjski sud je ponovno odlučio o tužbenom zahtjevu, pobijanom presudom poslovni broj P-6238/2005 od 11. listopada 2006. Tom je presudom prvostupanjski prihvatio tužbeni zahtjev u cijelosti i ujedno, dosudio tužitelju parnične troškove na teret tuženika NLB Inter Finanz Ag, CH-8002, Zürich i Ljudevita Jurišića iz Zagreba.

Protiv ove presude trećetuženik NLB Inter Finanz AG, CH-8002 je podnio žalbu u kojoj je ponovio čitav niz prigovora koji pobijaju presudu prema njegovom mišljenju čine neosnovanom. On je prigovorio njegovoj pasivnoj legitimaciji u ovoj pravnoj stvari, stvarnoj nadležnosti prvostupanjskog suda, osnovanosti tužiteljevog prava na regresno namirenje od stečajnog dužnika, dvostrukom namirenju stečajnog dužnika, povredi odredaba parničnog postupka i pogrešnoj primjeni materijalnog prava, kao i odluci o parničnim troškovima. Slijedom navedenog žalitelj je predložio drugostupanjskom sudu preinačiti pobijanu presudu, odbaciti tužbu ili podredno, odbiti tužbeni zahtjev kao neosnovan uz naknadu parničnih troškova i troškova žalbe u njegovu korist.

Ovaj sud je odlučujući o žalbi donio presudu poslovni broj PŽ-146/2008-7 od 27. siječnja 2010., ispravljenju rješenjem poslovni broj PŽ-146/2008-11 od 10. svibnja 2010. Ovom presudom je odbijen kao neosnovan tužbeni zahtjev isključivo zato što je ovaj sud ocijenio da je u ovoj pravnoj stvari pasivno legitimiran stečajni dužnik. Drugim riječima, ovaj sud je u navedenoj odluci zaključio da u takvoj parnici na strani tuženika treba označiti stečajnog dužnika zastupanog po vjerovnicima osporavateljima (čl. 179. st. 1. Stečajnog zakona - „Narodne novine“ broj: 44/96, 29/99 i 129/00; dalje: SZ). Pored takvog stanja stvari, ovaj sud je ocijenio da je tužitelj pogrešno postupio kada je pored stečajnog dužnika (Glumina banka d.d. u stečaju) utužio i osporavatelje njegove tražbine (ostale tuženike), jer da oni nisu pasivno legitimirani u ovoj parnici. Ovaj sud je tada zaključio da je tužitelj pogriješio i kada je povukao tužbu u odnosu na stečajnog dužnika (raniji prvotuženik). Zato je tužbeni zahtjev u odnosu na tuženike NLB Inter Finanz Ag, Zürich i Ljudevita Jurišića iz Zagreba, odbijen kao neosnovan.

Tužitelj je protiv navedene presude ovog suda podnio reviziju. Odlučujući o reviziji, Vrhovni sud Republike Hrvatske je rješenjem poslovni broj Revt 187/2010-13 od 20. studenoga 2018., ukinuo tu presudu i vratio predmet ovom sudu na ponovno odlučivanje.

Vrhovni sud Republike Hrvatske uputio je na to da je ovaj sud zauzeo pogrešno pravno shvaćanje kada je ocijenio da tuženici nisu pasivno legitimirani u ovoj pravnoj stvari. S obzirom na vrijeme kada je otvoren stečajni postupak na stečajnim dužnikom i kada je doneseno rješenje o upućivanju u parnicu radi utvrđenja postojanja osporene tražbine, na snazi je bio Stečajni zakon iz 1996. i Novele tog zakona iz 1999. i 2000. godine („Narodne novine“ broj: 44/96, 29/99 i 129/00). U to vrijeme nije bilo izrijekom propisano tko je pasivno legitimiran u pravnim stvarima ove vrste. Cijeneći odredbe čl. 178. st. 1., čl. 179. st. 1. i čl. 181. SZ-a, Vrhovni sud Republike Hrvatske je zaključio da su tuženici pasivno legitimirani u ovoj pravnoj stvari. Zato je navedena drugostupanjska presuda ukinuta i predmet vraćen ovome sudu na ponovno odlučivanje, s uputom ovome sudu da donese novu pravilnu i zakonitu odluku o žalbi protiv prvostupanjske presude, ocjenjujući pri tome sve njene žalbene razloge.

Žalba nije osnovana, osim u dijelu odluke o parničnim troškovima.

Nakon što je pobijana presuda ispitana na temelju odredbe čl. 365. st. 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje: ZPP), u vezi s odredbom čl. 6. st. 1. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 44/96, 29/99, 129/00, 123/03 i 82/06, dalje: SZ), u granicama žalbenih razloga, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba postupka propisane odredbom čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio da je ona pravilna i zakonita, osim u dijelu odluke o parničnim troškovima.

Nad stečajnim dužnikom Glumina banka d.d., otvoren je stečajni postupak 30. travnja 1999.

U tom je stečajnom postupku tužitelj prijavio novčanu tražbinu u iznosu od 1.353.000.000,00 kn, koja predstavlja ukupan iznos kojeg je tužitelj isplatio štedišama stečajnog dužnika.

Stečajni upravitelj stečajnog dužnika je priznao tužiteljevu tražbinu, ali su tu tražbinu osporili drugi stečajni vjerovnici i to: Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb, Lb Inter Finanz AG, CH-8002, Zürich i Ljudevit Jurišić iz Zagreba. Uslijedilo je rješenje stečajnog vijeća poslovnog broj St-83/99 od 20. lipnja 2001. kojim je tužitelj upućen u parnicu radi utvrđenja postojanja (osnovanosti) njegove osporene tražbine. Nakon toga uslijedila je tužba (6. studenoga 2001.) kojom je tužitelj na strani tuženika označio stečajnog dužnika i stečajne vjerovnike koji su osporili njegovu tražbinu.

Tijekom postupka tužitelj je povukao tužbu u odnosu na tuženika Glumina banka d.d. - u stečaju Zagreb i Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb. Ovaj sud je u svojoj ranijoj odluci u obrazloženju istaknuo da se pobijana presuda odnosi samo na dva tuženika, jer da je tužitelj povukao tužbu u odnosu na tuženike Glumina banka d.d. - u stečaju Zagreb i Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb (rješenje sa zapisniku s ročišta od 5. ožujka 2002., na str. 16. spisa i rješenje

sa zapisnika s ročišta od 26. rujna 2006. na str. 207. spisa). Međutim, Vrhovni sud Republike Hrvatske je u svom rješenju naročito istaknuo da „ako je došlo do povlačenja tužbe, tada stečajni dužnik više ne bi bio stranka u postupku, međutim, to se u konkretnom slučaju nije dogodilo. Naime, protiv stečajnog dužnika tužitelj je povukao tužbu i prije donošenja ranije revizijske odluke od 13. travnja 2005., a Vrhovni sud nije našao da u postupku sudjeluje osoba koja više nije stranka u postupku. Štoviše, u nastavku postupka stečajni dužnik je sudjelovao u postupku (rasprava održana 9. veljače 2006.), prvostupanjski i drugostupanjski sud su u uvodu prvostupanjske i drugostupanjske presude naveli stečajnog dužnika kao prvotuženika, iz čega se može zaključiti da niti za te sudove nije bilo sporno da je prvotuženik stranka u ovom predmetu. Vrhovni sud je nadalje istaknuo da iz navedenog jasno proizlazi da nisu prihvatljivi razlozi drugostupanjske presude zbog kojih je zaključeno da treće i četvrtotuženik nisu pasivno legitimirani u ovoj pravnoj stvari.

Trećetuženik je dakle, u žalbi prigovorio njegovoj pasivnoj legitimaciji u ovoj pravnoj stvari, zakonskoj osnovi za svrstavanje ove tražbine u III. viši isplatni red, dvostrukom namirenju stečajnog dužnika, povredi odredaba parničnog postupka i pogrešnoj primjeni materijalnog prava, kao i odluci o parničnim troškovima. Sve te prigovore je on isticao i tijekom postupka pred prvostupanjskim sudom. Prvostupanjski sud je sve te prigovore u pobijanoj presudi ocijenio neosnovanim. Za takvu svoju ocjenu prvostupanjski sud je na temelju pravilno utvrđenog činjeničnog stanja, uz pravilnu primjenu materijalnog prava te uz iznošenje detaljnih, jasnih i pravno utemeljenih razloga, donio pravilnu i zakonitu odluku koju prihvaća i ovaj sud.

Među strankama je nesporno da je tužitelj u stečajnom postupku otvorenom nad Glumina banka d.d. Zagreb prijavio tražbinu po osnovi osigurane štednje u visini iznosa isplaćenog štedišama banke-stečajnog dužnika (21. lipnja 1999. na iznos od 1.778.362.645,41 kn, a priznata je u iznosu iz tužbenog zahtjeva od 1.353.000.000,00 kn).

Prigovor nedostatka pasivne legitimacije na žaliteljevoj strani je odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske otklonjen kao neosnovan. Dakle, s obzirom na sadržaj odredbe čl. 178. st. 1. SZ-a, u vrijeme upućivanja tužitelja na parnicu, tužitelj kao tuženika nije morao označiti stečajnog dužnika, jer njegovu tražbinu nije osporavao stečajni dužnik, već drugi stečajni vjerovnici. Na temelju pravnog shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske izraženog u predmetnom rješenju, u ovoj pravnoj stvari u kojoj je tužitelj kao stečajni vjerovnik utužio stečajnog dužnika i stečajne vjerovnike koji su osporili njegovu tražbinu, tužitelj je utužio pasivno legitimirane osobe.

U pogledu osnovanosti tražbine iz tužbenog zahtjeva prvostupanjski sud je pravilno zaključio da žalitelj pogrešno tumači odredbu čl. 95. Zakona o bankama („Narodne novine“ broj 84/02; dalje: ZB) kada tvrdi da bi tužiteljevo pravo na prijavu isplaćenog iznosa osigurane štednje trebalo biti propisano posebnim zakonom. I po ocjeni ovog suda ovu odredbu treba tumačiti na način da se predmetna tražbina koja je u skladu s posebnim zakonom nastala isplatom osiguranih štednih uloga, ima svrstati u 3. viši isplatni red. Taj Zakon na temelju kojeg je tužitelj sporni iznos isplatio štedišama po osnovi osiguranja štednih uloga kod stečajnog dužnika, je Zakon o Državnoj agenciji za osiguranje štetnih uloga i sanaciju banaka („Narodne novine“ broj 35/95). Zato tužiteljevo pravo na prijavu predmetne tražbine proizlazi iz odredbe čl. 95. ZB-a. Tom odredbom je ujedno propisan i isplatni red u koji ovu tražbinu treba svrstati.

U pogledu tuženikovog prigovora nejednakosti stečajnih vjerovnika i tužiteljeve privilegiranosti u odnosu na druge stečajne vjerovnike, prvostupanjski sud je pravilno zaključio da tužitelj sa svojom tražbinom nije privilegiran u odnosu na druge stečajne vjerovnike. Zakonskim uređivanjem osigurane štednje i svrstavanjem isplaćenih iznosa po toj osnovi u treći isplatni red na temelju zakona, tužitelju ovakav položaj osigurava zakon.

U pogledu prigovora da će se tužitelj eventualno dvostruko namiriti i na temelju priznate mu tražbine u stečajnom postupku te na temelju prava na isplatu iz fonda solidarnosti koji služi za podmirenje osiguranih štednih uloga za slučaj stečaja banaka, te da je nelogično da se tužitelj koji je iz svojih sredstava isplatio oštećenim štedišama određene iznose osigurane štednje, ponovno ta sredstva potražuje od banke – stečajnog dužnika, pravilno je prvostupanjski sud zaključio da u ovoj pravnoj stvari takav tužiteljev pravni položaj utemeljen na zakonskim odredbama koje nije doveo u pitanje niti Ustavni sud Republike Hrvatske u postupku utvrđivanja njihove ustavnosti pokrenutom po jednom od stečajnih vjerovnika. U ovom pogledu je prvostupanjski sud u pobijanoj presudi dao detaljne i valjane razloge.

Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki I. izreke (čl. 368. st. 1. ZPP-a).

Prvotuženik je prigovorio osnovanosti odluke prvostupanjskog suda o troškovima postupka, obrazlažući da je prvostupanjski sud nepravilno tužitelju dosudio troškove za sastav podneska od 9. veljače 2006. za čiji sastav nije predviđen trošak prema odredbi Tbr. 8. t. 12. (Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika - „Narodne novine“ broj 69/93, 87/93, 16/94 i 11/96; dalje: Tarifa). Pored toga, žalitelj drži da je prvostupanjski sud neosnovano tužitelju dosudio u cijelosti trošak pristupa na ročište od 6. srpnja 2006., iako nisu postojali uvjeti za održavanje glavne rasprave na tom ročištu s obzirom na to da na to ročište prvotuženik nije pristupio, jer na njega nije uredno pozvan. Zato on drži da se u odnosu na ovaj trošak ima primijeniti odredba Tbr. 9. t. 5. Tarife.

Tuženikovi su žalbeni navodi u tom pogledu osnovani. Naime, točkom II. izreke pobijane presude tužitelju su dosuđeni troškovi parničnog postupka u iznosu od 500.500,00 kn (čl. 154. st. 1. ZPP-a), pa tako i troškovi za sastav podneska od 9. veljače 2006. i pristupa na ročište od 6. srpnja 2006., u iznosu od po 100.000,00 kn uvećanih za po 22.000,00 kn s osnove zatraženih 22% PDV-a, ukupno 244.000,00 kn. Umjesto dosuđenog iznosa za sastav podneska od 9. veljače 2006. (str. 106. spisa), tužitelju pripada trošak od 500,00 kn, jer se ne radi o podnesku iz Tbr. 8.1. Tarife, već o podnesku iz odredbe Tbr. 8.3. Tarife. Umjesto dosuđenog iznosa za pristup na ročište od 6. srpnja 2006. (str. 198. i 199. spisa), za čije održavanje nije bilo uvjeta jer žalitelj na to ročište nije bio uredno pozvan, tužitelju također pripada trošak od 500,00 kn sukladno odredbi Tbr. 9. t. 5. Tarife. Tužitelju s navedene osnove treba dosuditi i zatraženi PDV od 22% (popis troška, str. 211. spisa), odnosno još 220,00 kn, sveukupno iznos od 1.220,00 kn.

Pored takvog stanja stvari tužiteljev zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka osnovan je za 257.720,00 kn, a neosnovan za iznos od 242.780,00 kn.

Zato je pobijana presuda potvrđena u dijelu točke II. njene izreke kojom su tužitelju dosuđeni parnični troškovi u iznosu od 257.720,00 kn (čl. 368. st. 1. ZPP-a). Pobijana presuda je preinačena u dijelu točke II. njene izreke i tužiteljev zahtjev za naknadu parničnih troškova

je odbijen kao neosnovan za više zatraženi iznos od 242.780,00 kn (čl. 373. u vezi sa čl. 154. st. 1. ZPP-a).

Odbijen je kao neosnovan i tuženikov zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka, jer on nije uspio s pravnim lijekom protiv odluke o glavnoj stvari, osim tek u dijelu odluke o parničnim troškovima (čl. 166. ZPP-a).

Zagreb 10. prosinca 2019.

Dokument je elektronički potpisan:
DUBRAVKA ZUBOVI

Vrijeme potpisivanja:
18-12-2019
09:51:17

DN:
C=HR
O=VISOKI TRGOVA KI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
2.5.4.97=#130D48523937333439333636353139
L=ZAGREB
S=ZUBOVI
G=DUBRAVKA
CN=DUBRAVKA ZUBOVI

Predsjednica vijeća
Dubravka Zubović

Broj zapisa: **17892-1caa1**

Kontrolni broj: **03605-41f46-2f8f5**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=DUBRAVKA ZUBOVIĆ, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE,
C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.